Hazırlayan: Gülder DEMİR - gulder.demir@dunya.com

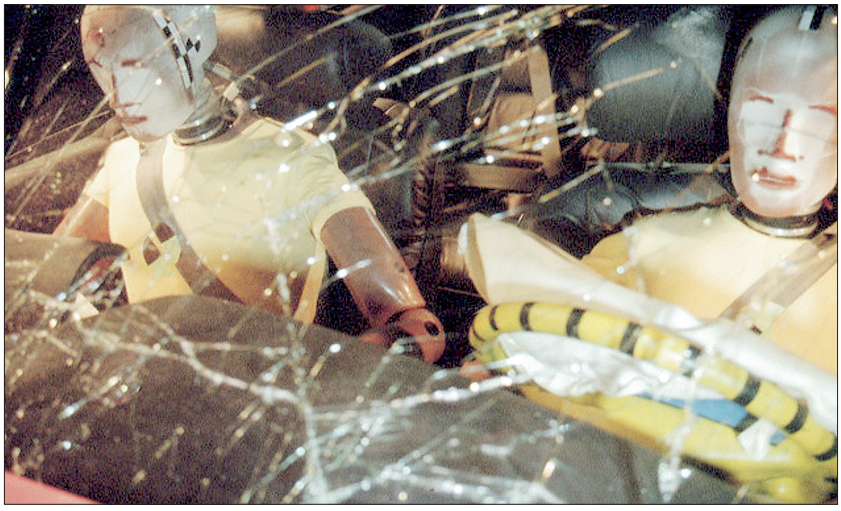
Emniyet kemeri en etkili cankurtaran...

Hayat kurtarmak çok basit bir işlem olabilir: Uzan, çek, tak! Emniyet kemeri takıyorsanız, kazalarda hayatta kalma şansınız yüzde elli artıyor. Üç noktalı emniyet kemeri, otomobilin en önemli güvenlik unsuru. Kemer kullanımı artarsa, kurtarılan hayat sayısı da artacak.

Araç sayısı çok olan ülkelerdeki en büyük sorun, birçok kişinin hala emniyet kemeri kullanmaması. Oysa emniyet kemeri, günümüz trafiğinde en fazla hayat kurtarma potansiyeline sahip unsur. Emniyet kemerinin en önemli işlevi, yolcuyu koltukta tutması. Kazalarda otomobilden fırlayanların yüzde 75 gibi büyük bir oranı hayatını kaybediyor. Tüm etkileri bir araya geldiğinde, kemer çarpışmalarda ölüm veya ağır yaralanma riskini yaklaşık yüzde elli düşürüyor.

Hayati tehlike göz önüne alındığında ihmalkârlıkla açıklanamayacak kadar önemli emniyet kemeri kullanımı otomobilinizin koltuğuna oturduğunuz an önceliğiniz emniyet kemerinizi takmak olmalı. Edineceğiniz bu alışkanlık tüm kazalarda otomobilin içindeki tüm yolcuların güvenliğini artırmasını sağlanmakta. Bu hem ön, hem de arka koltuklar için geçerli. Önden çarpmaların etkisi daha sık gündeme getiriliyor ama otomobil takla attığında emniyet kemeri yolcuların dışarı fırlamasını da önlüyor. Dolayısıyla sizinle birlikte yolculuk yapanları da emniyet kemerini kullanmadıklarını gördüğünüz anda uyararak hem kendinizin hayatını hem de yanınızdakilerin hayatını koruma altına alabilirsiniz.

NEDEN EMNİYET KEMERİ KULLANILMAKTAN KAÇINILIYOR?

Etkileri bu kadar iyiyse neden herkes kemer kullanmıyor? Bunun nedenlerinden biri, kemerle ilgili efsane ve önyargıların sürmesi; otomobil ters dönerse kemer kullanmak tehlikeli olurmuş, kemer elbiseleri kırıştırırmış, rahatsızlık verirmiş, direksiyon veya hava yastığı yeterli koruma sağlarmış gibi. İtirazlar ne olursa olsun, herkesin tüm hızlarda emniyet kemeri takıyor olması, takmamasından kesinlikle iyidir. Evet, gömleğiniz veya elbiseniz biraz kırışabilir.

Emniyet kemeri, şehir içinde meydana gelen düşük hızlı kazalarda büyük önem taşır. Düşük hızlarda bile tahmin edemeyeceğiniz kadar büyük kuvvetlere maruz kalabilirsiniz. Saatte 50 km hızla çarpışmak, üçüncü kattan düşmekle eşdeğerdir. Çarpışmadan haberi olan bir insan, kendisini ancak saatte yedi km hıza kadar koruyabilir. Emniyet kemeri işte bu nedenle her zaman takılmalıdır. Hava yastığı mükemmel bir tamamlayıcıdır ama sadece tamamlayıcıdır; emniyet kemerinin yerini tutamaz.

EMNİYET KEMERİ KULLANIMINI ARTIRMA YOLLARI

Emniyet kemerinin kullanımının kolaylaştırılması ve konuyla ilgili uyarılar emniyet kemerinin kullanımını artırmakta etkili yöntemler olarak görülüyor. Ancak yasalar, cezalar, kampanyalar ve denetimler, kemer kullanımını arttıran asıl unsurlar. Kemer kullanımının zorunluluğu, resmi makamların

trafikte hayat kurtarmak için alabilecekleri en başarılı önlem olarak karşımıza çıkıyor.

Tüm otomobillerde kemer bulunmasını zorunlu kılan yasalar, 1960'larda yürürlüğe alınmaya başladı. Ancak kemer kullanımı zorunluluğuna dair ilk yasa 1971 yılında kabul edildi. Bu yasa Avustralya'nın Victoria eyaletinde kabul edilmiş ve trafik kazalarında ölenlerin sayısı daha ilk yılda yüzde 18 azalmıştı.

Bu başarıya rağmen Avrupa ülkelerinin bu uygulamaya geçmesi birkaç yıl sürdü. ABD ise bütün bu ülkeleri daha geriden takip etti. Dünyanın pek çok ülkesinde arka koltukta kemer kullanımı için yasa bulunmuyor bu da arka koltuktaki yolcuların güvenliğini tehlikeye atıyor.

Kemer kullanım oranı düşük ülkelerin bu oranı hızla yükseltebileceği Kosta Rika örneği ile görüldü. Bu ülkede 2003-2004 yıllarında sanayileşmiş ülkelerin yasalarından aşağı kalmayan bir yasa, bilinçlendirme kampanyası ve denetim sayesinde, kullanım oranı yüzde 24'ten yüzde 82'ye yükseldi. Güney Kore'de kampanyalarla eşzamanlı olarak cezaların çok yükseltilmesi ve polisin sürekli denetimi sayesinde, kullanım oranı bir yıldan az zamanda yüzde 23'ten yüzde 98'e çıktı.

ÜLKELERE GÖRE KEMER KULLANIM ORANI

Kemer kullanım oranı, ülkeler arasında da büyük farklılık gösteriyor. Rusya'daki Sakhalin Adası gibi bazı yerleşim birimlerinde kemer kullanımı oranı yüzde 3,8'e kadar düşebiliyor. En yüksek kullanım oranları ise, Fransa, Almanya, İsveç, Avustralya ve Kanada gibi ortalama gelir seviyesi yüksek ülkelerde görülüyor. Bu ülkelerde ön koltukta oturanların yüzde 90 ila 99'u, arka koltukta oturanların ise yüzde seksen ile 89'u kemer kullanıyor.

Emniyet kemerinin Avrupa'daki trafik kazalarında ölüm oranını yüzde kırk azalttığı tahmin ediliyor. 2005 yılında AB genelinde tahmini 11 bin 700 sürücü, özellikle emniyet kemerlerini taktıkları için hayatta kaldı. Bu rakam sadece Almanya'da iki bin. Bu sürücüler emniyet kemeri takmıyor olsalardı, o yıl Almanya'da trafik kazalarında ölenlerin sayısı ikiye katlanacaktı. ABD için yapılan tahminlerde, emniyet kemerinin 2004 yılında 15 bin 200 can kurtardığı ve elli milyar dolardan fazla zararın önüne geçtiği düşünülüyor. ABD'deki yasal boşluklardan ötürü bu oranlar hep daha düşük olmuştur. Ancak ABD, 2008 yılında rekor kırarak, ön koltukta oturanların yüzde 83'ünün emniyet kemeri takmasını sağladı.

ABD'de kemer kullanımı oranının her bir puan artmasının yılda 270 hayat kurtarılabileceği tahmin ediliyor. Avrupa Birliği ülkelerinde ise eğer tüm ülkeler, emniyet kemeri takma oranında ilk sıralarda yer alan ülkeler kadar kemer takma kuralına uyarsa, bu artışın yılda yedi bin hayat kurtulacağı tahmin ediliyor.

Dolayısıyla, emniyet kemerinin uzun zamandır otomobil kullanmakta olan gelişmiş ülkelerde de önemli bir hayat kurtarma potansiyeli var. Otomobil sayısının hızla arttığı Asya, Güney Amerika ve Afrika gibi bölgelerdeki potansiyel ise çok daha yüksek. Bu bölgelerdeki kemer kullanımı Avrupa düzeyine yaklaşırsa, on binlerce canın kurtulması mümkün olabilir. Bu da dünya çapında her yıl kurtarılan hayat sayısını yüz binin çok üstüne çıkarabilir.

